

A blurred, low-angle photograph of a modern building's facade, showing dark structural elements and glass windows. The image is partially obscured by a light green overlay on the right side.

ZELENA JAVNA NABAVA

Dražen Ivanušec, dipl.iur.
predstojnik Ureda za središnju javnu nabavu

Sadržaj

- Uloga Ureda za središnju javnu nabavu
- Izvori prava u EU
- Primjeri dobre prakse
- Zakon o javnoj nabavi u RH – aspekti zelene nabave
- Praktična primjena – mogućnosti u RH

Definicije

- *Zelena javna nabava je nabava u kojoj naručitelj naručuje ro/ra/us koje, u usporedbi s konvencionalnim ro/ra/us, imaju tijekom cijelog životnog vijeka manji utjecaj na okoliš i jednake i/ili bolje funkcionalnosti*
- *Održiva nabava podrazumijeva kupovinu proizvoda i usluga koji su, što je to više moguće, održivi - koji integriraju najmanji negativni utjecaj na okoliš s najvećim društvenim pozitivnim učincima*

Uloga Ureda za središnju javnu nabavu

Osnovan Uredbom o Uredu za središnju javnu nabavu (NN 138/09 i 78/10)

Misija: Ured uspostavlja učinkovit sustav središnje javne nabave uz odgovornost prema poreznim obveznicima, državnom proračunu, obveznicima središnje nabave, te svim gospodarskim subjektima uključenim u javno-nabavno okruženje u cilju ostvarivanja ušteda u javnoj potrošnji, vodeći računa o optimalnom odnosu između kvalitete i cijene nabavljenih roba, radova i usluga, **uvažavanju ekoloških** i socijalno prihvatljivih načela, **održive nabave** te poticanju malog i srednjeg poduzetništva. (čl. 1. st 2. Uredbe)

Broj državnih službenika: 13

Broj nabavnih kategorija: 18

www.sredisnjanabava.hr

The screenshot shows the homepage of the Office for Central Public Procurement of the Republic of Croatia. The header features the Croatian coat of arms and the text 'VLADA REPUBLIKE HRVATSKE URED ZA SREDIŠNJU JAVNU NABAVU'. Navigation links include 'PRIJAVA' and 'REGISTRACIJA'. A menu bar contains 'PRETHODNE INFORMACIJSKE OBAVJESTI', 'JAVNA NADMETANJA', 'OKVIRNI SPORAZUMI / UGOVORI', and a search box 'Unesite pojam'. A sidebar on the left lists navigation options: 'Početna', 'O nama', 'Pravni izvori', 'Obveznici središnje javne nabave', 'Nabavne kategorije', 'Sprječavanje sukoba interesa i korupcije u području javne nabave', 'Linkovi', and 'Kontakt'. The main content area has a heading 'Dobrodošli na stranice Ureda za središnju javnu nabavu' and a welcome message: 'Sukladno Strategiji razvoja sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj, s ciljem ostvarenja ušteda, Vlada Republike Hrvatske je u studenome 2009. godine donijela Uredbu kojom je osnovan Ured za središnju javnu nabavu. Saznajte više'. Below this is a photo of a group of people. A 'Novosti:' section contains two news items from 2010: 'Priopćenje za javnost vezano uz sklapanje Sporazuma o suradnji između Ureda za središnju javnu nabavu i Projektne jedinice Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP)' and 'Potpisan Sporazum o suradnji između Ureda za središnju javnu nabavu i Projektne jedinice Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP)'. A 'Izdvajamo:' section lists 'Nabava toplinske ene' and 'Poštanske usluge u ve'.

IZVORI PRAVA U EU (1)

- 2004/18/EZ od 31.03.2004. o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavi robe te ugovora o javnim uslugama

“Naručitelji koji žele definirati ekološke zahtjeve za tehničke specifikacije danog ugovora mogu navesti ekološke karakteristike, poput zadane metode proizvodnje i/ili određene ekološke učinke grupe proizvoda ili usluga. Oni mogu, ali nisu obavezni, koristiti odgovarajuće specifikacije koje su definirane u ekološkim naljepnicama, poput Europske ekološke naljepnice, ...”
Preambula Direktive čl. 29., 44., 46

- 2004/17/EZ od 31.03.2004. kojom se usklađuju postupci nabave subjekata koji djeluju u sektorima vodoopskrbe, energetike, prometa i poštanskih usluga.
- Presude Europskog suda (Concordia Bus Finland)

IZVORI PRAVA U EU (2)

- Priručnik o ekološki prihvatljivoj javnoj nabavi iz 2005. god. “KUPUJTE ZELENO!”
http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm
- Komunikacija o integraciji ekoloških aspekata u postupcima javne nabave
  - EK, Interpretativna komunikacija o pravu EU primjenjivom na javnu nabavu i mogućnostima za integraciju ekoloških aspekata u postupcima javne nabave, COM (2001) 274

Primjeri dobre prakse

Zurich, Switzerland

- Nabava 2,166 energetski učinkovitih računala = 127,114kg CO₂ sačuvano tijekom korištenja
- Korištenje energetski učinkovitih & održivih materijala za izgradnju 45,081 m², u vrijednosti ugovora od 175.1 Mil. €
- Nabava organski proizvedene hrane u vrijednosti 390,000 € = 5.6% ukupne vrijednosti

Amaroussion/Kalithea, Grčka

- Zajednička nabava recikliranog papira za nekoliko naručitelja.
- Cijena rec.papira je pala ispod cijene papira koji se obično nabavljao

Primjeri dobre prakse (2)

Freiburg, Njemačka

- U svim školama uveden 4 godišnji najam fotokopirnih uređaja A- klase; bez troškova održavanja, 75 škola plaća samo cijenu kopije; cijena usluge smanjena za 50%

Njemačka i Austrijska tijela državne uprave

- Ministarstvo okoliša u Njemačkoj i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva, zaštite okoliša i vodnog gospodarstva u Austriji nabavljaju 100% zelenu električnu energiju

Primjeri dobre prakse (3)

Kolding, Danska

- Grad je u potpunosti promijenio strategiju javne nabave i uključio aspekte zelene nabave . Ukupna vrijednost nabave smanjena za 10%.

Barcelona, Španjolska

- Usluge čišćenja u gradu Barceloni (u vrijednosti 16.2 Mil.€) koriste neotrovne proizvode

Primjer dobre prakse (4)

- Slovenija, 2010. god. – Uredba o zelenoj javnoj nabavi
- Uredbom je propisano 9 skupina predmeta nabave, kod kojih se moraju primjenjivati ekološki aspekti:
  1. **električna energija**
  2. **hrana i ugostiteljske usluge**
  3. **“elektronička” uredska oprema** (računala, fotokopirni uređaji, ...)
  4. **fotokopirni papir**
  5. **aparati i drugi uređaji označeni energetske naljepnicama** (bijela tehnika, rasvjeta, klimatizacijski uređaji,...)
  6. **izgradnja, obnova, redovno i investicijsko održavanje zgrada**
  7. **izgradnja i obnova javne rasvjete**
  8. **namještaj**
  9. **sredstva i materijal za čišćenje.**

ZAKON O JAVNOJ NABAVI (NN 110/07 i 125/08)

- Čl. 52. st .5. tč. 4. – Dokaz teh. sposobnosti - izjava gospodarskog subjekta o mjerama upravljanja zaštitom okoliša koje će g. subjekt primjenjivati prilikom izvođenja radova, ako je riječ o javnim radovima, čija vrsta opravdava odgovarajući zahtjev javnog naručitelja za primjenom takvih mjera;
- Čl. 52. st .6. tč. 6. - izjava g.s. o mjerama upravljanja zaštitom okoliša i mjerama energetske učinkovitosti koje će g. s. primjenjivati prilikom pružanja usluga, ako je riječ o uslugama čija vrsta opravdava odgovarajući zahtjev javnog naručitelja za primjenom takvih mjera,
- Čl. 54. st 2. ukoliko naručitelj zahtijeva od g.s. potvrdu (certifikat) o usklađenosti gospodarskog subjekta sa određenim normama upravljanja okolišem koju izdaje neovisno tijelo poziva se na Program Zajednice o ekološkom upravljanju i reviziji (EMAS) ili na norme upravljanja okolišem utemeljene na odgovarajućim hrvatskim, europskim ili međunarodnim normama

ZAKON O JAVNOJ NABAVI (NN 110/07 i 125/08)

- Čl. 55. st 5. - Priprema DZN - Javni naručitelj može u dokumentaciji za nadmetanje navesti tijela od kojih natjecatelj ili ponuditelj može dobiti pravovaljanu informaciju o obvezama vezanima uz poreze, zaštitu okoliša, energetska učinkovitost,
- Čl. 58. st. 1. Kriteriji za odabir ponude - u slučaju ekonomski najpovoljnije ponude ..., kriteriji vezani uz predmet određenog ugovora o javnoj nabavi, kao što su: kvaliteta, cijena, tehničko dostignuće, estetske, funkcionalne i ekološke osobine

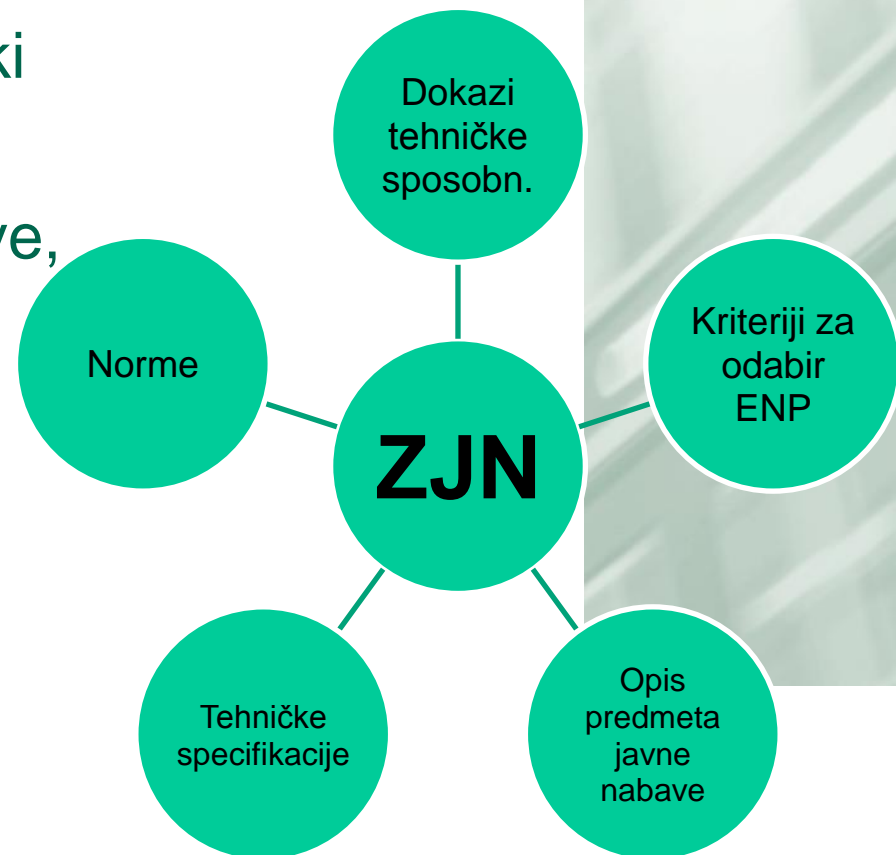

ZAKON O JAVNOJ NABAVI (NN 110/07 i 125/08)

- Čl. 68. st. 5. - Opis predmeta nabave - “Zahtjevi postavljeni za predmet nabave uključuju po mogućnosti, zahtjeve glede **ekološkog ili/i energetske učinkovitosti aspekta nabave**. U opisu predmeta nabave po potrebi se navode i specifikacije za isporuku ekoloških i/ili energetske učinkovitih proizvoda ili za obavljanje nabave u okviru ekoloških i/ili energetske učinkovitih postupaka, ako je to tehnički ili tržišno moguće.” (Dodatak IV. ZJN-Teh specifikacije)
- Čl. 70. st 7. “Ako su ekološki zahtjevi za predmet nabave određeni u obliku izvedbenih zahtjeva ili funkcionalnih zahtjeva... u svrhu opisa predmeta nabave naručitelj se može pozivati na tehničke spec. ili njihove dijelove određene europskim, nacionalnim, multinacionalnim ili drugim ekološkim oznakama kvalitete...”
- Čl. 82. st. 2. - Pojašnjenje ponude – naručitelj može tražiti pojašnjenje u odnosu na norme energetske učinkovitosti i norme upravljanja okolišem u ponudi

Kako naručivati zeleno?

- ❖ Dokazi tehničke sposobnosti,
- ❖ Kriteriji za odabir ekonomski najpovoljnije ponude,
- ❖ Opis predmeta javne nabave,
- ❖ Tehničke specifikacije,
- ❖ Norme

Hvala na pozornosti!

Ured za središnju javnu nabavu

www.sredsnjanabava.hr

